

Asia: VN/6769/2025

Asetusluonnos: tulosperusteisen tuen pilotointi maatalouden vesiensuojelussa

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit asetusehdotuksesta

Yleistä

Pidämme erittäin kannatettavana peruseriaatetta, jonka mukaisesti maatalouden vesiensuojelutoimia ohjataan yhä enemmän tulosperusteisen tuen suuntaan. Tulosperusteinen lähestymistapa kannustaa tiloja konkreettisiin ja mitattaviin ympäristöhyötyihin, tehostaa toimenpiteiden kohdentamista sekä lisää kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta vesiensuojelussa.

Huomioitavia seikkoja asetuksen jatkovalmisteluun

1. Fosforiluokkien seuranta kaikilla lohkoilla

On tärkeää, että pilotointiin osallistuvien tilojen kaikkien peltolohkojen fosforiluokan kehitystä seurataan, ei ainoastaan lohkoja, joiden fosforiluokka on lähtökohtaisesti korkea. Tämä on keskeistä, jotta varmistetaan, ettei ravinnekuormituksen vähentämistoimien seurauksena synny ei-toivottuja siirtymiä tai haitallisia muutoksia muilla lohkoilla. Kokonaisvaltainen seuranta tukee myös tilakohtaista oppimista ja pitkäjänteistä ravinnehuoltoa.

2. Kiellettyjen toimenpiteiden selkeä rajaus

Asetuksen ja pilotoinnin suunnittelussa on olennaista rajata pois sellaiset toimenpiteet, jotka voivat johtaa vesistökuormituksen lisääntymiseen, vaikka ne hetkellisesti alentaisivat peltomaan fosforipitoisuutta. Esimerkiksi talviaikainen maanmuokkaus tulisi määritellä selkeästi kielletyksi keinoksi, sillä se lisää merkittävästi eroosio- ja huuhtoutumisriskiä. Tulosperusteisen tuen tulee kannustaa nimenomaan kestäviin ja pitkävaikutteisiin vesiensuojelukeinoihin.

Yhteenveto

Kannatamme vahvasti tulosperusteisen tuen pilotointia ja sen tavoitteita maatalouden vesiensuojelun kehittämisessä. Samalla pidämme tärkeänä, että pilotoinnin toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota kokonaisvaltaiseen fosforitason seurantaan sekä kestävien toimintatapojen varmistamiseen selkein rajauksin.

Yksityiskohtaiset kommentit pykälien luonnoksista

-

Arrakoski-Engardt Annamari
John Nurmisen Säätiö sr

Rosenström Ulla
John Nurmisen Säätiö sr